

[Rager.]

Venstre, der led det største Tab, og de Konservative, der kom derefter. Men det er ikke altid, at Tal alene gør det, hvis man skal bedømme et Valgs Resultat moralsk; og hvis jeg vil bedømme det Valg, vi nys saa, rent moralsk og se, hvem der fik det største Nederlag, og hvem der i Virkeligheden hentede sig den værste Lære paa Valgdagen, maa det efter mit Skøn absolut blive Danmarks Retsforbund. Danmarks Retsforbund startede i 1924 med 12 643 Stemmer, fik i 1926 17 463 Stemmer, i 1929 25 810 Stemmer, i 1932 41 238 og i 1935 41 199. Jeg skal ikke hæfte mig ved en Nedgang paa nogle faa Stemmer, men det, jeg gerne vil pege paa, er, at den stadig fremadskridende Linie, der ellers har været, er standset, trods det at jeg tør sige, at et Valg med bedre Konjunkturer for dem, der spekulerer i andres Misfornøjelse, vil aldrig har kunnet tænkes, og jeg tør ogsaa sige, at de blev udnyttet til det sidste af dette Retsforbund, dette mærkværdige Forbund, der søger at forene inden for sin Kreds misfornøjede Grosserer i København og misfornøjede Lærere og Præster paa Landet.

Dertil kommer, at naar man skal bedømme et Valgresultat for et Parti, maa det ogsaa bedømmes paa Baggrund af de Forhaabninger, dette Parti havde næret, da Valget blev udskrevet, og jeg tør rigtignok sige, at da havde Retsforbundet tænkt sig noget ganske andet end det, der skete. Jeg tænker ikke her paa disse ganske puerile Fantasier om, at Retsforbundet skulde være det Parti, der kom til at angive, til hvilken Side Udslaget skulde finde Sted i denne Sal, disse puerile Fantasier om, at de paa dette Grundlag skulde kunne danne Ministerium eller lignende. Alt dette tænker jeg ikke paa, men jeg tænker paa den ganske bevidste Forventning om, at Retsforbundet vilde ved dette Valg være gaaet stærkt frem. Men det Valg, der kom, betyder for Retsforbundet absolut den endelige Standsning af Fremgangen. Der er skrabet en Bund, og der kan ikke skræbes mere. Nu kommer maaske Uenigheden til — nu skal det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby), der i Øjeblikket synes at være lidt kæphøj, over enten til Vejle, eller hvor det er, og stedes for Kontorchef Johansens strenge Aasyn, fordi han er gaaet ind i Finansudvalget, saa nu faar vi at se, hvordan det kommer til at gaa. Jeg kan ligefrem have ondt af de fire Herrer, som er kommet ind igen, og som nu skal have Vanskeligheder ogsaa med deres egne; men paa den anden Side kan det jo være, at de nu

opdager, at det ikke er saa helt urigtigt, naar vi andre en Gang imellem siger, at Retsforbundets Medlemmer for en stor Del nærmer sig Kværantismen.

Men gaar jeg fra Retsforbundet, maa efter mit Skøn det næststørste Valgnederlag tilfalde de Konservative. Venstres Tab var i Tal større, men Venstre gik jo ud som dem, der vidste, at de skulde slaas; Venstre gik ud som den Hær, der allerede, da Tropperne var samlet herinde, havde mistet nogle i Rækkerne, og ingen kunde være i Tvivl om, at Venstre vilde komme tilbage fra Valget med Tab; jeg tror heller ikke, nogen Venstremænd i Virkeligheden selv var i Tvivl om det. Jeg skal ikke ved denne Lejlighed komme ind paa de Grunde, der kan være til det, men jeg skal blot sige, at det forekommer mig, at det moralske Nederlag var større for Konservatismen. Vi maa jo huske, at Konservatismen startede egentlig sin nuværende Politik, hvor det skulde anbringes som Partiet i Midten — hvad det nederlagsmæssigt ogsaa blev — i 1929 med en Folketingsgruppe paa 30, vel vidende, at det Valg, der kom i 1929 efter Frigørelsen fra Venstres Hegemoni, vilde bringe Nederlag, og det bragte ogsaa en Nedgang til 24. I 1932 steg Gruppen til 27, men nu var det jo ventet, maaske særlig for 1½—2 Aar siden, at nu skulde der komme en virkelig Opgang, nu skulde Konservatismen være vokset til det Parti her i Salen, der talte efter Socialdemokratiet og før Venstre. En af de dybe Skuffelser er vist bl. a., at dette ikke skete, og i Stedet for den ventede Fremgang blev det ikke engang status quo, men det blev til et tabt Mandat. Det er naturligvis ikke mange Stemmer, der afgør, om det bliver det ene eller det andet, men vi maa jo nu engang holde os til Resultatet, og Resultatet blev altsaa det tabte Mandat.

Jeg vil senere faa Lejlighed til at komme lidt ind paa den Maade, hvorpaa Konservatismen førte sin Valgkampagne, specielt den Maade, hvorpaa den førtes paa den sidste Dag, paa selve Valgdagen, men inden jeg kommer ind paa dette, vil jeg gerne have Lov at gøre nogle Bemærkninger om et Emne, som saa ofte berøres herinde, og det er Tonen i Forhandlingerne, den Maade, hvorpaa Forhandlingerne undertiden glider over, som det synes, i noget personlige Spørgsmaal.

Derom vil jeg for det første sige, at over for Offentligheden overdrives disse Personligheder i alt for høj Grad. Det ligger ganske simpelt i, at de er meget lette at referere i korte og rammende Udtryk,